

35. Utkast

til konvensjon om tvungen alderstrygd for personer sysselsatt i industri og handelsvirksomheter, i de frie yrker og for hjemmearbeidere og hustjenere

Artikkel 1.

Enhvert medlem av Den Internasjonale Arbeidsorganisasjon som ratifiserer denne konvensjon påtar sig å innføre eller opprettholde en ordning med tvungen alderstrygd, som skal være basert på bestemmelser som er minst like så fordelaktige som den der inneholdes i denne konvensjon.

Artikkel 2.

1. Den tvungne alderstrygd skal gjelde for kroppsarbeidere og funksjonærer, herunder lærlinger, som er beskjeftiget i industrielle virksomheter, handelsforetagender eller i frie yrker, og for hjemmearbeidere og hustjenere.

2. Det er, dog, forutsetningen, at ethvert medlem i sin nasjonale lovgivning kan gjøre sådanne undtagelser som det finner nødvendig med hensyn til:

- a) arbeidere hvis lønn overstiger et bestemt beløp og — hvor den nasjonale lovgivning ikke gjør en sådan almindelig undtagelse, — de funksjonærer som innehar stillinger som vanligvis betraktes som frie yrker,
- b) arbeidere, som ikke betales lønn i penger,
- c) unge arbeidere under en fastsatt alder og arbeidere som er for gamle til å forsikres når de første gang tiltrer et arbeide,
- d) hjemmearbeidere hvis arbeidsvilkår ikke er av lignende art som for almindelige lønsmottagere,
- e) medlemmer av arbeidsgiverens familie,
- f) arbeidere hvis arbeide er av en sådan art at de ikke kan opfylle de krav som stilles til utbetaling av trygdens ydelser på grunn av arbeidets kortvarighet, og personer som alene er beskjeftiget med tilfeldig arbeide eller biarbeide,

- g) arbeidere som er arbeidsuføre og arbeidere som mottar invalide- eller aldersdomspensjon.
- h) pensjonerte offentlige tjenestemenn som arbeider for betaling og personer som har en privat inntekt når pensjonen eller den private inntekt er av minst like stor verdi som den alderspensjon som forutsettes i den nasjonale lovgivning.
- i) arbeidere, som under sine studier gir undervisning eller arbeider mot betaling idet de forbereder sig til en beskjeftigelse svarende til vedkommende studium.
- j) hustjenere som er beskjeftiget hos arbeidsgivere som er knyttet til landbruket.

3. Videre, forutsettes, fritagelse for trygdeplikt for de personer som i medfør av noen lovforskrift eller spesialordning er eller vil bli gitt rett til aldersdomsunderstøttelse som i enhver henseende er minst like så fordelaktig som den ordning som er fastsatt i denne konvensjon.

4. Denne konvensjon gjelder ikke sjøfolk og fiskere.

Artikkel 3.

Den nasjonale lovgivning skal, på vilkår, som fastsettes av denne, enten gi personer som tidligere har vært tvangsstrygdet, men ikke har nådd pensjonsalderen adgang til å fortsette sin trygd frivillig eller gi disse personer anledning til å oprettholde sine rettigheter ved periodisk betaling av et innskudd i dette øiemed, medmindre de nevnte rettigheter oprettholdes automatisk, eller hvor det gjelder gifte kvinner, mannen, såfremt han ikke er forpliktet til tvungen trygd, har adgang til frivillig trygd og der ved kan gjøre sin hustru kvalifisert til å motta aldersdoms- eller enkepensjon.

Artikkel 4.

En trygdet person skal være berettiget til alderspensjon ved en alder som bestemmes i den nasjonale lovgivning, men alderen skal når det gjelder lønnsarbeidere ikke overstige 65 år.

Artikkel 5.

Pensjonsretten kan gjøres betinget av en fullført prøvetid, som kan omfatte betaling av et visst minste antall innskudd fra inntredelsen i trygden og i løpet av en fastsatt periode som går like forut for den hendelse som der trygdes mot.

Artikkel 6.

1. En trygdet som slutter å være trygdepliktig uten å ha opnådd rett til en erstatning for de innskudd som er godskrevet ham, skal beholde sine rettigheter i forhold til disse innskudd.

2. Det er herunder forutsetningen at nasjonale lover eller forskrifter skal kunne begrense de rettigheter som er erhvervet ved innskuddene til utløpet av en tidsfrist regnet fra den datum da den trygdede sluttet å være trygdepliktig. Fristen skal være enten variabel eller fast:

a) Hvis tidsfristen er variabel, skal den ikke være mindre enn $\frac{1}{3}$ av de samlede perioder for hvilke bidrag er godskrevet siden inntredelsen i trygden.

b) Når tidsfristen er fast, skal den ikke i noe tilfelle være mindre enn 18 måneder og de rettigheter som er erhvervet ved innskuddene kan begrenses til fristens utløp, medmindre, der i løpet av den nevnte frist i medfør av tvungen eller frivillig fortsatt trygd har vært godskrevet den trygdede et visst minste antall innskudd, foreskrevet i den nasjonale lovgivning.

Artikkel 7.

1. Pensjonen skal, hvad enten den er avhengig av den tid vedkommende har vært trygdet eller ikke, være en fast sum eller en procentandel av den lønn som tas i betraktning ved trygden eller den skal variere etter summen av de betalte innskudd.

2. Når pensjonen varierer etter den tid vedkommende har vært trygdet og dens tilkjennelse er gjort betinget av en fullført prøvetid for den trygdede, skal pensjonen, medmindre et visst minstebeløp er garantert, innbefatte en fastsatt sum eller del, som er uavhengig av den tid vedkommende har vært trygdet. Når pensjonen er tilkjent uten vilkår om en fullført prøvetid, kan bestemmelse treffes om et garantert minstebeløp i pensjon.

3. Når innskuddene graderes etter lønnen, skal den lønn som herunder legges til grunn, også legges til grunn hvor det gjelder å beregne pensjonen, hvad enten denne varierer etter den tid vedkommende har vært trygdet eller ikke.

Artikkel 8.

1. Retten til pensjon kan forspilles eller utsettes helt eller delvis hvis vedkommende person har handlet svikaktig mot trygdeinstitusjonen.

Bilag.

Om den Internasjonale Arbeidskonferanse i Genf i 1933.

2. Pensjonen kan utsettes helt eller delvis mens vedkommende person:

- a) tjenestgjør, i arbeide, som medfører tvungen trygd, underholdes helt av det offentlige, mottar en annen periodisk kontantydelse betalbar i medfør av noen lov eller forskrift angående tvungen socialtrygd, pensjon eller erstatning til arbeidere, for ulykke eller bedriftssykdommer.

Artikkel 9.

1. De trygdede og deres arbeidsgivere skal betale innskudd til trygdens fond.

2. Den nasjonale lovgivning kan fritta fra plikt til å betale innskudd:

- a) lærlinger og unge arbeidere under en bestemt alder,
- b) arbeidere som ikke betales lønn i penger eller hvis lønn er meget lav.

3. Arbeidsgivere kan fritas for å betale innskudd når vedkommende lands trygd ikke er begrenset til å gjelde lønsmottagere.

4. Det offentlige skal yde bidrag til enhver trygdeordning som kommer såvel lønsmottagere i almindelighet som kroppsarbeidere til gode.

5. Nasjonale lover som ved denne konvensjons vedtagelse ikke krever innskudd fra de trygdede kan fortsette med ikke å kreve sådanne innskudd.

Artikkel 10.

1. Trygden skal administreres av institusjoner som er opprettet av det offentlige og ikke drives med sikte på fortjeneste eller direkte av offentlige kasser.

2. Det er dog forutsetningen at den nasjonale lovgivning også kan betro dens administrasjon til institusjoner, som er opprettet på initiativ av de interesserte eller av deres organisasjoner og på tilberlig måte godkjent av det offentlige.

3. Trygdeinstitusjoners og de offentlige trygdekassers fonds skal administreres adskilt fra andre offentlige midler.

4. Representanter for de trygdede skal delta i ledelsen av trygdeinstitusjoner på vilkår fastsatt i den nasjonale lovgivning, som likeledes kan treffe avgjørelse om fordelingen av representanter på arbeidsgiverne og det offentlige.

5. Selvstyrte trygdeinstitusjoner skal være under administrativt og finansielt overopsyn av det offentlige.

Artikkel 11.

1. Den trygdede eller hans lovlige representanter skal ha ankerett i enhver tvist vedkommende pensjonsrettigheter.

2. Sådanne tvister skal bringes inn for spesielle domstoler med profesjonelle eller ikke profesjonelle dommere som er spesielt kyndige med hensyn til trygdens eiemed og de trygdedes behov, eller assisteres av dommere som er valgt som representanter henholdsvis for de trygdede og arbeidsgiverne.

3. I enhver tvist angående trygdeplikt eller innskuddets størrelse skal lønsmottagere og i tilfelle av at der gjelder regler som påbyr innskudd fra arbeidsgiveren, også denne ha ankerett.

Artikkel 12.

1. Utenlandske lønsmottagere skal være trygdepliktige og pliktige til å betale innskudd på samme betingelser som innenlandske.

2. Trygdede utlendinger og personer som forsørges av dem, skal på samme vilkår som innlendinger være berettiget til de goder som følger av de innskudd som er godskrevet dem.

3. Trygdede utlendinger og personer som forsørges av dem, skal såfremt de tilhører en stat der som medlem er bundet av denne konvensjon og hvis lover derfor foreskriver offentlige bidrag til alderstrygd overensstemmende med art. 9, ha krav på enhver understøttelse og ethvert tillegg til eller del av pensjon som utbetales av offentlige midler.

4. Det er dog forutsetningen at den nasjonale lovgivning kan begrense til innlendinger retten til understøttelse, tillegg til eller del av pensjon, som utbetales av offentlige midler og som bare tilstæes trygdede personer som har nådd en viss alder på det tidspunkt da de lover som påbyr tvungen trygd trer ikraft.

5. De begrensninger som er forutsatt i tilfelle av bopel utenlands skal gjelde pensjonister og de som er forsørget av dem, og som tilhører en stat der som medlem er bundet av denne konvensjon og bor på territorium tilhørende noe medlem bundet av denne, men kun i den utstrekning som de gjelder for innfødte i det land i hvilket pensjonen er opnådd.

Det er, dog forutsetningen, at enhver understøttelse og ethvert tillegg til eller del av pensjon som er betalbar av offentlige midler kan nektes.

Artikkel 13.

1. Når det gjelder trygd av lønnsmotagere skal den lov som gjelder på deres arbeidssted få anvendelse.

2. Av hensyn til trygdens kontinuitet kan undtagelser fra denne regel gjøres ved avtale mellom de interesserte medlemmer.

Artikkel 14.

Ethvert medlem kan fastsette særbestemmelser for grensearbeidere hvis arbeidsplass er på medlemmets territorium, men hvis bosted er utenlands.

Artikkel 15.

I de land, som ved denne konvensjons ikrafttreden ikke har noen lover eller forskrifter som påbyr tvungen alderdomstrygd, skal en da eksisterende ikke-innskudds-trygd som garanterer en individuell rett til pensjon på betingelser definert i nedenstående art. 16 til 22 ansees for å tilfredsstille denne konvensjons krav.

Artikkel 16.

Pensjon skal bli tilkjent ved en alder som fastsettes i den nasjonale lovgivning, men som ikke skal overskride 65 år.

Artikkel 17.

Retten til pensjon kan gjøres betinget av at den som reiser krav herom har bodd innenfor en medlemsstats landområde i et tidsrum like forut for kravets fremsettelse. Dette tidsrum skal fastsettes i den nasjonale lovgivning men skal ikke overskride 10 år.

Artikkel 18.

1. Den som reiser krav skal være berettiget til pensjon hvis den årlige inntekt av de midler han eier ikke overskrider en grense fastsatt i den nasjonale lovgivning, under tilhørlig hensyntagen til det minimumsbeløp som leveomkostningene antas å burde settes til.

2. Midler inntil et beløp fastsatt i den nasjonale lovgivning skal ikke regnes med ved fastsettelsen av de i foregående paragraf omhandlede midler.

Artikkel 19.

Pensjonen skal utgjøre et beløp som sammen med pensjonssøkerens egne midler, med fradrag av det som ikke skal tas

med ved beregningen av disse midler etter artikkel 18, 2. — i det minste er tilstrekkelig til å dekke pensjonistens viktigste fornödenheter.

Artikkel 20.

1. Den som krever pensjon skal ha rett til anke i enhver tvist angående retten til pensjon eller dens størrelse.

2. Ankens avgjørelse skal tilligge en annen myndighet enn den som traff avgjørelsen i første instans.

Artikkel 21.

1. Utlendinger som tilhører medlemsstat som er bundet av denne konvensjon skal være berettiget til pensjon på samme vilkår som innlendinger.

2. Det er dog forutsetningen at den nasjonale lovgivning kan gjøre tilkjennelsen av pensjon til utlendinger betinget av at de har bodd innenfor medlemsstatens landområde i en periode som ikke skal overskride den tilsvarende periode fastsatt for innlendinger med mere enn fem år.

Artikkel 22.

1. Retten til pensjon kan forspilles eller utsettes helt eller delvis hvis vedkommende person

- a) har vært dømt til fengselsstraff.
- b) har opnådd eller forsøkt å opnå pensjon svikaktig eller
- c) vedvarende har nektet å tjene til sitt underhold ved arbeide som passer for vedkommende.

2. Pensjonen kan utsettes helt eller delvis mens vedkommende person helt underholdes av det offentlige.

Artikkel 23.

Når bortsees fra bestemmelsene i artikkel 12, § 5 berører denne konvensjon ikke vedlikehold av pensjonsrettigheter i tilfelle av bopel utenlands.

Artikkel 24—30.

inneholder bestemmelser om konvensjonens ikrafttredelse, opsigelse, revisjon m. v.

Konvensjon nr. 36

Et likelydende særskilt konvensjonsutkast blev vedtatt for personer som er beskjeftiget i landbruget. (jfr. konv. 35)